

Dopisi.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Bralno društvo dobro napreduje. Ustanovljeno je bilo pred pol drugim mescem. 80 udov se je oglašilo ob ustanovitvi in danes jih šteje 100. Izposodilo si je 290 oseb okoli 500 iztisov raznih časnikov in knjig. Društvo je naročeno na 12 iztisov »Slov. Gospodarja«; vrh tega še ima na razpolago: Slovenca, Domovino, Domoljuba, Glasnika, Zg. Danico, Süd. Post, Dom in Svet, Mir in še nekatere druge liste. Knjižnica že tudi šteje okoli 250 knjig razne vsebine. Društvena soba je krasno urejena ter velikodušno prepuščena od veleč. cerkv. predstojništva. Društvo uživa visoko veljavo in ugled, kar priča veliko število udov iz najboljših hiš. Zlasti se zanimajo naši mladeniči za društvo. Skoro polovica udov je mladeničev. Pa to si ne smete predstavljati, g. urednik, kake fanteke, temveč to so mladeniči-korenjaki, da je malo takih po drugih župnijah. Gospod urednik! Vam na čast bodi povedano, da naše slovensko ljudstvo pač najrajši prebira Vaš list »Slov. Gospodarja«. Ko pride kak vrl možak ali krepek mladenič v »Čitalnico«, koj pri vratih Vam vpraša: »Ali je še kateri »Gospodar«? Žal, da ne moremo vsem naenkrat postreči, a vendar vsaka številka gre od rok do rok po vrtilih in vaseh. Naročnikov je imel »Slov. Gosp.« lani pri nas blizu 50 in letos jih bo gotovo nad 60. Če primerjamo to število s številom prebivalcev (2500), smo lahko ponosni na toliko število naročnikov in Vi g. urednikovi ste tudi, kaj ne?

Sv. Jurij ob Taboru. (Bralno društvo.) Dne 27. dec. smo imeli občni zbor »Bralnega društva«. Iz odborovega poročila posnamemo to-le: Dohodkov je imelo društvo v preteklem letu 63 gld. 13 kr. stroškov pa 58 gld. 65 kr. Knjižnici je prirastlo 72 novih knjig in knjižic, deloma podarjenih, deloma kupljenih. 31 knjig se je med letom vezalo ali je bilo na novo prevezanih. Knjig se je izposodilo iz knjižnice preteklo leto okrog 600, časopisov, zlasti »Gospodarja«, »Domovine«, »Kmetovalca«, »Domoljuba«, »Brivca« itd. pa nad 3000 iztisov. »Gospodarja« so nekateri udje dobili že v petek; v soboto so ga poslali nazaj, da so ga potem v soboto ali v nedeljo zjutraj dobili že drugi, v nedeljo popoldne zopet drugi itd. Ravno tako se je delalo tudi z »Domovino«, »Kmetovalcem«, »Domoljubom« itd. Dva uda sta svoje časnike dajala brezplačno »Bralnemu društvu«. Za letošnje leto je odbor sklenil naročiti se na 21 iztisov različnih časopisov: »Gospodarja«, »Domovine«, »Kmetovalca«, »Čebelarja«, »Domoljuba« itd. Želimo le, da bi »Bralno društvo« tudi v letošnjem letu tako napredovalo, kakor je lani. V to Bog pomozil!

veselje v obeh protivnih taborih: sv. Florijan je obrnen k Sekaču, ali gledal je k Rehakovcem. Franek posadil mu je čisto mirnodušno glavo in jo obrnil.

Bliskoma je priskočil Franek k Rehaku: »Oča«, zaklical je, »sv. Florijan gleda na vašo stran, mir je obnovljen v občini, želja vaša je izpolnjena! Odtrgate li Miliko zopet od mene, če zdaj pristopim k njej?«

Ne rečem, kaj je odgovoril Rehak; le to povem, da je Franek veselo spremljal Miliko na njen dom, da se je sklenil mir na vašem trgu med obema strankama, in da so v »gornje« in »dolnje« krčmi pili vsi složno brez ozira na to, zakaj so prišli k današnji slavnosti. Franek je bil junak, prva oseba v vasi.

Danes ima že Franek Milico. Oh Bog, je to srečen par! In ko bi vedeli, kako srečna sta še-le roditelja obeh! Kolikokrat reče Rehak: »Sta drug za drugega stvarjena!« In če on tega prej ne reče, pove pa gotovo Sekač.

Sveti Florijan stoji še vedno z obrneno glavo na omenjenem mestu.

Iz kozjanskega okraja. (Zmešnjava.) Precej časa že razni slovenski listi poročajo, naj se kmet gospodarsko organizuje, če hoče biti rešen pogina. Mi smo z veseljem prebivali in pozdravljali dotične članke in dopise misleč, da se bo vsaj nekaj za kmeta storilo. Ker vlada za kmeta nobenega resnega koraka ne stori, smo tembolj upali, da bo kmetu prijazno razumništvo za njega nekaj ukrenilo, kajti kmet si itak ne more in ne vé sam pomagati. Pa žalibog, varali smo se. Danes, ko je že več kmetovskih zadrug in konsumnih društev ustanovljenih in je že kmet tuintam o tistih poučen, danes rečemo, so začeli nekateri slovenski listi dvomiti o potrebi imenovanih društev ter na vse pretege ugovarjati ustanavljanju kons. društev in še celo kmetijskih zadrug. To so vam zmešnjave! Ali se ne reče to, kmeta za nos voditi? Ali ni to pesek v oči? Kaj in komu naj toraj kmet verjame?? Nič in nikomur!! Zaupanje do slovenskih listov in do razumništva se s tem krči in pojema! Kmet je bil siromak in tudi bo. Njemu se noče pomagati.

Kako pa kmetje mislijo o kmetijskih zadrugah in konsumnih društvih? Mi beremo: Kmetijske zadruge in kons. društva niso za kmeta v toliki meri koristna, kakor nekateri mislijo. To je resnica. Pa dokler se ne more kmetu ponuditi boljša pomoč, bo gotovo tudi s tem zadovoljen. Ali ni boljše nekaj, kakor pa nič? Sicer pa to ni tako mala korist, ako bi si ena župnija, ki šteje 2000 duš, prihranila na leto 6000 gld., kar je gotovo mogoče. In če bi si prihranila tista samo 2000 gld., bi ne bilo brez pomena.

Kmetstvo ljudstvo ni dosti izobraženo za trgovino. — Mi bi radi poznali tistega trgovca, kateri je že bil za trgovino izobražen, ko se je rodil. Ali se ni vsaki trgovec polagoma izobrazil v trgovini? Tudi kmet ni toliko zabit, da bi se ne privadil vodstvu kake male trgovine. Ako ga le skrajja kdo poučuje, stvar se potem sama razvija, samo začeti je treba. Tudi ni potreba naenkrat začeti z veliko trgovino. Skrajja najpotrebnejše in potem se trgovina razširja.

Za kmeta sta lahko kmetška zadruga ali konsumno društvo nevarna ali celo pogubljiva. — Mi pa vprašamo: kaj pa je še za kmeta nevarno? Ali niso vinogradi, žitna polja, živinoreja itd. za kmeta nevarna, da celo pogubljiva? Pride plesnoba, mraz, toča, povodenj, bolezen itd. in vse je vničeno. Ja to je še veliko bolj nevarno, kajti največkrat se tem ne moremo ustavljati, med tem ko se nevarnostim pri zadrugah in konsumnih društvih pride nasproti s tem, da jih pazno vodimo in nadzorujemo. Tudi ne bo varčen kmet ali dninar živil in obleke zato brez potrebe ali v večji meri kupoval, če bi jih ceneje dobival, zapravljivec se pa ne bo poboljšal, če bi se cena tudi zvišala. Ker je pa kmet v nesrečnih letih primoran si več kupiti kot je navada, bila bi mu konsumna društva še posebno v prid.

Najbolj drzno je pa, ko čitamo: konsumna društva in kmetijske zadruge škodujejo narodnim trgovcem. Toraj pogrezajoči kmet, ubogi kajžar, rokodelc in trpin dninar naj plačuje narodno razumništvo? Lepa hvala in sramota!! Za enega ali dva trgovca, ki sta v župniji, naj izda ljudstvo na leto 2000—6000 gld. zato, ker sta narodna! Vrh tega so še pa nekateri tako brezvestni, da izsesavajo ubogo ljudstvo, če je le mogoče. Ako bi zagovornik trgovcev poznal bedo kmeta, kateri gre celo 3 ure daleč po mernik koruze zato, ker jo dobi tam 14—15 kr. ceneje, ne pisal bi celih člankov v časnik, katerega kmet prebira. Toraj kmetje, s kmetiskimi zadrugami in konsumnimi društvi na dan! Prosite g. I. Kača, da vam pomaga in vas poučuje!

Več kmetovalcev.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. (Posojilnica) si je nakupila hišo slikarja Pievetz (to je tisti Pivec, ki je prodajal nemške tablice (izveske) za »Brandweinbrennerei« po 20 kr., slovenske pa po 30 kr.) kjer bo

imela prostore za sé, okrajni zastop in za »Čitalnico« političnega društva. Pri domačem ognjišču se greti je pač najprijetnejše.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mil. knezu in škofu se je na novega leta dan poklonila mariborska duhovščina ter jim izrazila svoja novoletna voščila. Mil. knez so ljubeznivo odzdravili, zahvalili duhovščino cele škofije za neumorno delovanje v preteklem letu ter vse dejanje in nehanje v novem letu priporočili blagoslovu božjemu.

Slovensko časopisje. Naš list »Slovenski Gospodar« je znižal naročnino na 2 gld. ali 4 K ter dal s tem najširšim krogom našega naroda priložnost, da si ga naroče. Prijatelji naših nazorov in našega lista, širite naš list! Naročniki še se vedno sprejemajo. — »Domovina« v Celju je storila tudi lep korak naprej ter izhaja odslej dvakrat na teden in stane 4 gld. ali 8 K. — »Mir« v Celovcu izhaja z novim letom kot tednik ter stane 4 K. — »Dnevnik Slovenec« v Ljubljani se je povečal ter stane 20 K na leto. Ta list bi ne smel manjkati pri nobenem razumniku. — »Dom in svet« v Ljubljani je jedini slovenski leposlovni list s slikami opremljen in ga slovenskim rodovinom najtopleje priporočamo.

Osebna vest. Notar v Ptuj, g. Makso Koser, je dobil notariat v Mokronogu na Kranjskem.

Učitelji mariborskega okraja. Dosedaj so imeli slovenski in posilinemski učitelji mariborskega okraja skupno učiteljsko društvo. Pred kratkim pa so se posilinemski ločili od slovenskih tovarišev ter si zasnovali svoje društvo. Iz katerih razlogov se je zgodila ta ločitev? Nekateri pravijo zaradi tega, da bodo odslej sami posilinemci, drugi pa zaradi tega, da bodo odslej same duševne ničle skupaj. Mi pa mislimo, da imajo oboji prav. Naši učitelji ne točijo solz za njimi!

Iz učiteljskih krogov. Iz učiteljskega društva za ptujski okraj sta izstopili gospici učit. Mahnič in Trstenjak in že prej gospici Micka in Tončka Štupca. K izstopu so bile prisiljene vsled jungovskih napadov.

Pomanjkanje premoga. V Mariboru je nastalo zadnje dni veliko pomanjkanje premoga. Vzrok je, ker so v Köflachu in Voitsbergu, odkoder prihaja k nam največ premoga, ustavili premogariji delo. Tudi v Gradcu je veliko pomanjkanje premoga. Nekateri tovarne so morale ustaviti delo, ker nimajo kurila. Ubogi ljudje lomijo svoje pohištvo, da si morejo vsaj nekoliko zakuriti.

Kako plačujemo davke? Ako hočemo plačati davke, ni nam treba hoditi na davkarijo, ampak samo na domačo pošto, kjer s posebnim uplačilnim listom lahko odrajtamo dolžno plačilo. V letošnjem Mohorjevem koledarju je ta način na str. 66 natančno popisan. Prosimo izvedenejšo rodoljube, da gredo v tej reči našemu dobremu ljudstvu prijazno na roko. Naj mu pokažejo ta način plačevanje, s katerim si naš kmet lahko prihrani mnogo časa in stroškov. Rodoljubi, učite ljudstvo!

Gornja Radgona. Poročali smo, da je bil Bračko kot načelnik konkurenčnega odbora obsojen. To je gola resnica. Toda vrinila se nam je pomota glede cene mežnarije. Ta je stala namreč 1400 gld., ne pa toliko, kakor smo mi po pomoti poročali.

Sv. Lenart nad Laškim. Pri zadnji volitvi v krajni šolski svet je bil izvoljen za načelnika tukajšnji župnik Franc Časl, za njegovega namestnika značajan krščanski kmet Franc Knez.

Čudno celjsko mestno gospodarstvo. Mestni očetje v Celju so preračunali za leto 1900, da bodo imeli 343.325 kron stroškov in 123.328 dohodkov. Toraj bode primankjaja 219.997 K., vsled česar se bodo zopet zvišale doklade. Lepo nemško gospodarstvo!